

Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas un plūdu riska pārvaldības plānam 2022.-2027. gadam

UBA plāna sabiedriskās apspriešanas laikā saņemto komentāru apkopojums

Nr.	Datums, avots	Komentārs	Ir/nav ņemts vērā
1.	20.08.2021., AS "Latvenergo" vēstule	<p>AS "Latvenergo" ir iepaziniesies ar VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" publiskotajiem upju baseinu apsaimniekošanas un plūdu risku pārvaldības plānu 2022.-2027. gadam projektiem un šo plānu stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma vides pārskata projektu (turpmāk – Projekts). Attiecībā uz Projekta 4.pielikuma 1.9.punktu <i>"Pļaviņu HES hidrotehnisko būvju uzturēšana tehniskā kārtībā atbilstoši "A" klases būves drošuma programmas prasībām" un Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāna un plūdu riska pārvaldības plāna 2022. – 2027. gadam 8.C.1. tabulu "Preventīvi, gatavības un aizsardzības pasākumi nacionālas nozīmes plūdu riska teritorijās"</i> sniedzam šādus komentārus:</p> <p>Pļaviņu hidroelektrostacijas (turpmāk – HES) darbības drošuma un ilgtspējas nodrošināšanai tuvākajos gados ir nepieciešams īstenot apjomīgu Pļaviņu HES infrastruktūras nodrošinājuma uzlabošanas projektu – rezerves pārgāznes izbūvi. Īstenojot Pļaviņu HES rezerves pārgāznes izbūvi, tiek saglabāts, kā arī kāpināts HES elektroenerģijas jaudu apmērs un no atjaunojamajiem energoresursiem (turpmāk – AER) saražotās elektroenerģijas apjoms, attiecīgi Latvija var saglabāt augsto vietu starp ES valstīm AER izmantošanā, kā arī turpināt veicināt izvirzītā ambiciozā mērķa AER īpatsvara elektroenerģijā vismaz 60% sasniegšanu līdz 2030.gadam. Pļaviņu HES devums ir neaizstājams – aptuveni 38% no Latvijā saražotās elektroenerģijas no AER.</p> <p>Rezerves pārgāznes izbūve ir nepieciešama arī klimata pārmaiņu risku, kas ir apskatīti Projektā, ietekmes mazināšanai uz Pļaviņu HES, kas atrodas nacionālas nozīmes plūdu riska teritorijā, tādējādi samazinot Pļaviņu HES avārijas risku iestāšanās iespējamību. Ievērojot to, ka saskaņā ar SIA "Enviroprojekts" veikto novērtējumu nākotnē riska zaudējumu apjoms tikai pieaugs, rezerves pārgāznes izbūve ir nākamais īstenojamais nacionāla mēroga projekts papildus jau ar ES fondu atbalstu īstēnotajiem aizsargdambju rekonstrukcijas projektiem.</p> <p>Par to, ka Pļaviņu HES rezerves pārgāznes projekts ir atsevišķi izdalāms pasākums ar būtisku ietekmi, liecina arī tādi nacionālie stratēģiskie satvara dokumenti, kuros gan ir noteikta Daugavas HES nozīmība Latvijas tautsaimniecībā, gan jau izdalīta specifiski Pļaviņu HES rezerves pārgāznes izbūves nepieciešamība, kā, piemēram, Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030.gadam: <i>"Kā nozīmīgs atjaunojamās enerģijas ražotājs arī turpmāk jā saglabā un jāizmanto esošā Daugavas HES"</i>, Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2030.gadam: <i>"Attiecībā uz valsts iekšējo elektroenerģijas ražošanas jaudu modernizēšanu Latvijas mērķis ir īstenot Pļaviņu HES pārgāznes projektu, lai palielinātu pašreizējo HES pārgāznes kapacitāti, lai novērstu aprēķinātās, iespējamās maksimālo iespējamo plūdu negatīvās sekas un bīstamību ūdenskrātuves dambju drošībai"</i>, Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021. - 2027.gadam: <i>"Klimata pārmaiņu ietekmju mazināšana, īstenojot</i></p>	Komentārs ņemts vērā. Vēršam uzmanību, ka UBA plānu gala versijās Pasākumu programmas sadaļas ir pārstrukturētas, un Pretplūdu pasākumu programma ietilpst VIII.D nodaļā. Finansējuma avots Pļaviņu HES rezerves pārgāznes izbūvei norādīts "Valsts budžets (vidēja termiņa budžeta plānojums), ES fondi".

Nr.	Datums, avots	Komentārs	Ir/nav ņemts vērā
		<p><i>pielāgošanās klimata pārmaiņām pasākumus un panākot materiāltehniskā un infrastruktūras nodrošinājuma uzlabojumus (katastrofu draudu, t. sk. plūdu un krasta erozijas, novēršanas un to pārvaldīšanas pasākumu īstenošanai)".</i></p> <p>levērojot šī projekta mērogu un nozīmību, kā arī to, ka tas ir tieši vērsts uz zaļās elektroenerģijas ražošanas ilgtspējas veicināšanu un vides risku samazināšanu, Latvijas tautsaimniecības kopējās interesēs būtu primāri rast iespēju piesaistīt ES programmu vai citu publisko līdzfinansējumu. levērojot iepriekš minēto, <u>aicinām pie finansējuma avota Plavinu HES rezerves pārgāznes izbūves īstenošanai papildus norādīt publisko finansējumu.</u></p>	
2.1.	20.10.2021., NVO "Latvijas Dabas fonds" vēstule	<p>Latvijas Dabas fonds ar Daugavas upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas un plūdu riska pārvaldības plāna 2021.-2027. gadam projektu (turpmāk – plāns). Lai gan plānā ir uzsvērtā zaļās infrastruktūras nozīme un daļa plānoto pasākumu ir pamatoti ar biotopu aizsardzību, tomēr plāna tekstā ir pretrunas, kas rada bažas par aizsargājamo dabas teritoriju un neapbūvētu palienu lomu plūdu riska pārvaldībā un iespējamu negatīvu ietekmi uz dabas vērtībām, īstenojot plānotos pretplūdu pasākumus. Norādām mūsu ieskatā problemātiskās situācijas un sniedzam priekšlikumus plāna pilnveidošanai:</p> <p>1. Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, neapbūvētu palienu u.c. neapbūvētu applūstošo teritoriju (lauksaimniecības zemes, galvenokārt zālāji un meža zemes) loma plūdu risku pārvaldībā un to attiecīgs atspoguļojums plāna tekstā un kartogrāfiskajā materiālā</p> <ul style="list-style-type: none"> • pretrunas pašreizējās redakcijas tekstā (sākot ar "Pie plūdu apdraudētām teritorijām nevar pieskaitīt dabisko mitrāju teritorijas, kurās regulāri plūdi nav bīstami, bet ir nepieciešamība dabisko biotopu pastāvēšanai. (...) Teritorijas, kuras ir iekļautas īpaši aizsargājamo dabas teritoriju sarakstā, netiek pieskaitītas pie plūdu riska teritorijām." (220.lpp.) un beidzot ar 265.lpp. 6.3.2.7.1.tabulu. Lubānas zemienes plūdu apdraudēto teritoriju raksturlielumi, kur ir teikts "Pavasara plūdu laikā apdraudēto ĪADT platība (ha) 14 267 (liela varbūtība) 17 443 (vidēja) 18 154 (maza) un ĪADT kā viens no "saimnieciskajiem objektiem" Plūdu riskam pakļautajās teritorijās, kuru aizsardzība tiek ņemta vērā plūdu riska mazināšanas pasākumu programmā (246.lpp.); • 6.1.2.3.tabula. "Daugavas UBA plūdu riska teritoriju prioritātes pēc novērtēšanas kritērijiem" arī ĪADT dod punktus prioritātes noteikšanai – nav saprotams, vai tās ir mitrāju vai ne-mitrāju teritorija; kur var atrast pamatojumu, ka tabulā minēto ĪADT dabas vērtības apdraud plūdi un nepieciešama to aizsardzība; vai ĪADT ir izmantojams kā kritērijs plūdu riska novērtēšanai tāpat kā saimnieciskie objekti; • 6.3. pielikuma kartēs ĪADT parādītas kā "plūdu riskam pakļautas" un "applūstošas", nedetalizējot, vai to applūšana ir dabiska un vēlama, vai pieļaujama, vai nepieciešams pasargāt no plūdiem; • 6.3. pielikuma kartēs vairumā gadījumu "iedzīvotāju blīvums plūdu apdraudētajās teritorijās" ir norādīts vienāds plašās teritorijās, nenodalot pret plūdiem aizsargājamās apdzīvotas vietas un neapbūvētas palienes – īpaši uzskatāmi tas redzams Lubāna zemienes, Rīgas un Līvānu kartēs, bet arī Daugavpils u.c. izskatās līdzīgi; 	<p>Plūdu riska pārvaldības plānu teksts pilnveidots, ņemot vērā LDF komentārus. Applūstošās teritorijas nozīmīguma noteikšanas Metodika tiks pārskatīta 3.cikla Sākotnējā plūdu riska novērtējuma ziņojuma sagatavošanas laikā (2023.gadā). Pasākumu programma plānu gala versijā netiks koriģēta, ņemot vērā katra projekta tālāko ekspertu novērtējumu finansējuma piešķiršanas periodā.</p>

Nr.	Datums, avots	Komentārs	Ir/nav ņemts vērā
		<ul style="list-style-type: none"> • 6.3. pielikumu kartes publicētajā formātā ir visai nesaskatāmas, bet https://hidro.meteo.lv/slani neuzrādās visi slāņi, piemēram, applūstošās lauksaimniecības zemes u.c.; nacionālas nozīmes plūdu riska teritorijas robeža iet pāri Lubāna ezeram. <p>Priekšlikumi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) plāna tekstā iekļaut skaidru vēstījumu, ka dabiskas palienes (un pirmkārt tās ir mitrāju ĪADT) ir plūdu telpa un tādas tās ir saglabājamās arī turpmāk, un attiecīgi precizēt plānu tekstu, novēršot pretrunas; 2) izvērtēt meža zemju un lauksaimniecības zemju (zālāju) lomu plūdu pārvaldībā un UBAP dot skaidru vēstījumu – tās ir aizsargājamas pret plūdiem vai izmantojamas kā plūdu telpa, vai, ja tas nav iespējams, tad uzsvērt, ka šādu teritoriju pretplūdu pasākumi īpaši jāvērtē IVN procesā projektu līmenī; 3) precizēt pielikumu kartes, nodalot plūdu apdraudētās blīvas apbūves teritorijas no neapbūvētām applūstošām palienēm (karšu precizēšanai var izmantot ortofoto, ĪADT lieguma zonas, LVM meža zemes), nenodalīt apbūvi var vienīgi izklaidus apbūvētās plūdu riskam pakļautās lauku teritorijās – tādas, iespējams, ir pie Pededzes, bet tā nav Dubnas sala un Daugavas krasts Līvānos, Lauceses pļavas un mežu masīvs pie Pededzes kanāla; 4) pretplūdu kontekstā būtu izvērtējama arī alternatīva pārcelt apdraudētos iedzīvotājus, nevis būvēt pretplūdu būves; 5) plānā būtu iekļaujams skaidrs vēstījums, ka plūdu riska teritorijās maksimāli jāierobežo jauna apbūve un pretplūdu pasākumi neapbūvētās 10% plūdu riska teritorijās neatbilst Aizsargjoslu likumam. <p>2. Konkrētiem pretplūdu pasākumiem Lubānas zemienē nav skaidrs pamatojums, ir pretrunas ar “zaļās infrastruktūras” izmantošanu, sagaidāma potenciāli nelabvēlīga ietekme uz ES nozīmes biotopiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pašreizējā redakcijā biotopu aizsardzība visos pasākumos minēta bez pamatojuma, un nav saprotams, kā tā varētu īstenoties; • putnu novērošanas platformas nav saistītas ar plūdu novēršanu. <p>4.1. Dzijaunes poldera aizsargdambja D-1 atjaunošana</p> <ul style="list-style-type: none"> • gar Bērzpils purva malu, daļa no poldera ir dabas liegumā “Lubāna mitrājs” – rodas jautājums, vai tiešām purvs pārplūst un ir aktuāli atjaunot visu dambi 11 km garumā; • kā ar šo pasākumu plānots “nodrošināt dabas lieguma "Bērzpils purvs" biotopu aizsardzību”? (turklāt tagad ir dabas liegums “Lubāna mitrājs”, nevis “Bērzpils purvs”). <p>4.2. Pededzes kanāla aizsargdambja atjaunošana</p> <ul style="list-style-type: none"> • daļa no dambja atrodas dabas liegumā “Lubāna mitrājs”; • nav saprotams, kur uz kartes atrodas pasākuma pamatojumā minētās platības: “Aizsargāt no applūšanas 1500 ha lauksaimniecības zemes”, ja aiz dambja atrodas mežu masīvs un dabas liegumā ietilpstoši zālāji; 	

Nr.	Datums, avots	Komentārs	Ir/nav ņemts vērā
		<ul style="list-style-type: none"> • kā ar šo pasākumu plānots “nodrošināt dabas lieguma "Lubānas mitrājs" biotopu aizsardzību”; • vai plānotais “nostiprināt nogāzes (9,15 km garumā) ar vides pieejamību” ir adekvāti mežā esošam erozijas neapdraudētam dambim; • neapbūvētu palieņu izslēgšana no applūšanas ir pretrunā ar zaļās infrastruktūras konceptu. <p>4.9. Pededzes kanāla atjaunošana</p> <ul style="list-style-type: none"> • pasākums ir pretrunā ar potenciāli iespējamo Vecpededzes atjaunošanu (šāds pasākums ir minēts dabas lieguma “Pededzes lejtece” dabas aizsardzības plānā) un ar zaļās infrastruktūras konceptu; • nav saprotams, kur uz kartes atrodas “Applūstošo teritoriju platība pavasara mazas varbūtības plūdus ir 300 ha” un kā tas atbilst pasākuma mērķim “Samazināt Lubānas zemienes applūstošo teritoriju platību vismaz par 50%”; • nav saprotams, kurus biotopus ir plānots aizsargāt ar šo pasākumu (“izvēkt sadzīves atkritumus/ pielūžņojumus 5,36 km garumā, aizsargājot biotopus”). <p>4.3. Lubāna ezera Austrumu dambja atjaunošana</p> <ul style="list-style-type: none"> • atrodas dabas lieguma teritorijā un nav saprotams, kur uz kartes atrodas pasākuma pamatojumā minētās platības: “Aizsargāt no applūšanas 35 000 ha lauksaimniecības zemes”; • kā ar šo pasākumu plānots “nodrošināt dabas lieguma "Lubānas mitrājs" biotopu aizsardzību”; • būtu jāvērtē dambja aizsargāto platību izmantošana dabas liegumā un iespēja pieļaut vēsturiskās Lubāna palienes applūšanu, nodrošinot apbūves aizsardzību pret plūdiem. <p>4.4. Maltas-Rēzeknes kanāla aizsargdambja D-2 atjaunošana</p> <ul style="list-style-type: none"> • nav saprotams, kur uz kartes atrodas pasākuma pamatojumā minētās platības: “Aizsargāt no applūšanas 2000 ha lauksaimniecības zemes”; • daļa dambja atrodas Lubāna mitrāja dabas liegumā, būtu jāvērtē, kuras teritorijas ārpus lieguma zonas dambis sargā, un iespēja liegumā esošo dambja daļu neatjaunot. <p>4.5. Rēzeknes kreisā krasta dambja D-1 atjaunošana</p> <ul style="list-style-type: none"> • nav saprotams, kur uz kartes atrodas pasākuma pamatojumā minētās platības: “Aizsargāt no applūšanas 444 ha lauksaimniecības zemes”. <p>4.6. Vecmaltas upes atjaunošana</p> <ul style="list-style-type: none"> • nav saprotams, kur uz kartes atrodas: “Applūstošo teritoriju platība pavasara mazas varbūtības plūdus ir 105 ha” un kā tas atbilst pasākuma mērķim “Samazināt Lubānas zemienes applūstošo teritoriju platību vismaz par 50%”; • ūdensteces lielākā daļa atrodas Lubāna mitrāja dabas liegumā, jautājums, vai un no kurām platībām pašlaik Vecmalta nenodrošina pietiekamu noteci, lai būtu nepieciešams tās atjaunošana. <p>4.7. Īdeņas kanāla atjaunošana</p>	

Nr.	Datums, avots	Komentārs	Ir/nav ņemts vērā
		<ul style="list-style-type: none"> • nav saprotams, kur uz kartes atrodas: “Applūstošo teritoriju platība pavasara mazās varbūtības plūdus ir 325” un kā tas atbilst pasākuma mērķim “Mazināt Lubānas zemienes applūstošo teritoriju platību vismaz par 50%”; • ūdenstece pilnībā atrodas dabas lieguma teritorijā, jautājums, vai un no kurām platībām pašlaik tā nenodrošina pietiekamu noteci, lai būtu nepieciešama tās atjaunošana. <p>4.8. Bolupes upes atjaunošana</p> <ul style="list-style-type: none"> • nav saprotams, kur uz kartes atrodas: “Applūstošo teritoriju platība pavasara mazās varbūtības plūdus ir 1200 ha” un kā tas atbilst pasākuma mērķim “Samazināt Lubānas zemienes applūstošo teritoriju platību vismaz par 50%”; • cik liela daļa no atjaunošanai plānotā 27,30 km garā Bolupes posma ietilpst Lubāna mitrāja liegumā’; • vai un no kurām platībām pašlaik tā nenodrošina pietiekamu noteci, t.sk. cik no tā ir aramzeme, zālāji un meži; • palieņu (kaut arī regulētas upes krastos) pasargāšana no plūdiem ir pretrunā ar zaļās infrastruktūras konceptu. <p>5.0. Ičas upes atjaunošana</p> <ul style="list-style-type: none"> • nav saprotams, kur uz kartes atrodas: “Applūstošo teritoriju platība pavasara mazās varbūtības plūdus ir 1100 ha.” un kā tas atbilst pasākuma mērķim “Samazināt Lubānas zemienes applūstošo teritoriju platību vismaz par 50%”; • cik liela daļa no šī 23,54 km garā Ičas posma ietilpst Lubāna mitrāja liegumā; • vai un no kurām platībām pašlaik tā nenodrošina pietiekamu noteci, t.sk. cik no tā ir aramzeme, zālāji un meži; • palieņu (kaut arī regulētas upes krastos) pasargāšana no plūdiem ir pretrunā ar zaļās infrastruktūras konceptu. <p>5.1. Zvidzienes kanāla atjaunošana</p> <ul style="list-style-type: none"> • teikts, ka “Applūstošo teritoriju platība pavasara mazās varbūtības plūdus ir 2260 ha” – nav saprotams, kur tās atrodas uz kartes un pa kuriem applūst, vai kanāla atjaunošana novērsīs applūšanu; • kā “Applūstošo teritoriju platība pavasara mazās varbūtības plūdus ir 2260 ha” atbilst mērķim “Mazināt Lubānas zemienes applūstošo teritoriju platību vismaz par 50%”; • kurus biotopus plānots aizsargāt ar šo pasākumu (“izvākt sadzīves atkritumus/ pielūžņojumus 17.85 km garumā, aizsargājot biotopus”). <p>Priekšlikumi: 1) katram pasākumam dot atsauci uz karti, kurā saskatāmi attēlotas pasākumā minētās applūstošās platības, kuru applūšanu plānots novērst ar šo pasākumu, lai būtu saprotams pasākuma pamatojums un iespējamās ietekmes;</p>	

Nr.	Datums, avots	Komentārs	Ir/nav ņemts vērā
		<p>2) precizēt katram pasākumam sasniedzamos mērķus, uzsverot katram pasākumam būtiskāko, piemēram, vai kāds no pasākumiem novērš blīvi apdzīvotu vietu vai konkrēta skaita viensētu, būtisku infrastruktūras objektu u.tml. applūšanu;</p> <p>3) precizēt pasākumos minēto mērķi "mazināt Lubānas zemienes applūstošo teritoriju platību vismaz par 50%", norādot šo platību applūšanas varbūtību un ņemot vērā, ka ne visi pasākumi var tikt īstenoti;</p> <p>4) neplānot pasākumus 4.2. Pededzes kanāla aizsargdambja atjaunošana un 4.9. Pededzes kanāla atjaunošana un šos pasākumus aizstāt ar pasākumu "Pededzes lejteces dabiskā hidroloģiskā režīma atjaunošanas izvērtēšana un īstenošana", kas atbilst Lubāna mitrāja dabas aizsardzības plāna izstrādei dotajiem uzdevumiem un būs īstenojams, ja izpētes rezultāti būs pieņemami visām ieinteresētajām pusēm;</p> <p>5) pasākumu, kas skar ES nozīmes biotopus un hidroloģisko režīmu Lubāna mitrāja dabas liegumā (4.1.Dziļānes poldera aizsargdambja D-1 atjaunošana, 4.3. Lubāna ezera Austrumu dambja atjaunošana, 4.4. Maltas - Rēzeknes kanāla aizsargdambja D-2 atjaunošana, 4.6. Vecmaltas upes atjaunošana, 4.7. Īdeņas kanāla atjaunošana, 4.8. Bolupes upes atjaunošana, 5.0. Ičas upes atjaunošana) īstenošanai paredzēt ietekmes uz Natura 2000 teritoriju izvērtējuma veikšanu, kā arī pasākumu aprakstos paredzēt nosacījumus, ka saglabājami ES nozīmes biotopi, upju posmu sīklīkumainība u.c. upju dabiskošanās elementi, ka pasākumi īstenojami, veicinot upju dabiskošanās procesu un sekmējot liegumā esošo teritoriju dabiskā hidroloģiskā režīma atjaunošanos.</p> <p>Vēlamies vārst uzmanību, ka esam izvērtējuši tikai Daugavas upju baseinu apgabala plūdu riska pārvaldības plāna 2022.-2027. gadam projektu un pretplūdu pasākumus Lubānas zemienē, taču īpaši aizsargājamo dabas teritoriju un palieņu loma plūdu riska pārvaldībā un zaļās infrastruktūras koncepta īstenošanā ir svarīga visā Latvijā. Tādēļ lūdzam izvērtēt un nepieciešamības gadījumā precizēt arī pārējos upju baseinu plānu projektus, lai dabisko teritoriju loma plūdu pārvaldībā būtu viennozīmīgi saprotama un pēc iespējas tiktu mazināta pretplūdu pasākumu īstenošanas negatīvā ietekme uz dabas vērtībām.</p>	
2.2.	25.10.2021., L.Engēles vēstule	<p>Pārdomas saistībā ar baseinu plānu A4.1, A5.1., A6.1. pasākumiem:</p> <p>1) Kā virzās Goodwater projekta videi draudzīgās meliorācijas un noteces mazināšanas aktivitātes, vai būtu iespējams redzēt aktivitāšu aktuālos materiālus, (baseinu plānos A.5.1 pasākumā minēta uztvērējaugu audzēšana - vai tas arī tīri teorētiski varētu attiekties uz mežiem?).</p> <p>Kā tiks īstenoti ZMNĪ projekti valsts nozīmes ūdensnotekās, kamēr vēl nav iegūtas un ieviestas projekta aktivitāšu rekomendācijas? Diskusijas par konkrētiem objektiem ir bijušas visai smagas un līdz šim īstenojamajos projektos parasti vairāk vai mazāk tiek paredzēta ietekmes novēršana vai mazināšana posmos, kas skar Natura teritorijas vai ir atzīti par ES nozīmes upju biotopu, bet iespējami ietekmi mazinoši pasākumi (kaut vai zālāja apauguma nenovēršana krastos, kur profils netraucē noteci) pārējos posmos parasti nebija paredzēti.</p>	<p>1) Videi draudzīgā meliorācija: Ir izstrādāti priekšlikumi labās prakses pasākumiem mežu teritorijās, drīzumā tiks publicēti GoodWater projekta lapā. Papildus labs lekciju materiāls par mežiem "Labā prakse meža apsaimniekošanai ūdensobjektu tuvumā" (Zane Lībiete), kas iekļauts C14 aktivitātē LIFE GoodWater IP ietvaros. ZMNĪ projektu īstenošana: Jautājums nav LVĢMC atbildības jomā.</p> <p>2) Priekšlikums labs un vērtīgs, tomēr GoodWater ietvaros tuvākajā laikā nav</p>

Nr.	Datums, avots	Komentārs	Ir/nav ņemts vērā
		<p>2) Varbūt Goodwater projekta ietvaros varētu izvērtēt, kāda ietekme uz ūdensobjektiem ir bijusi līdz šim īstenotajiem ZMNĪ projektiem regulētajās upēs - vai īstenoto projektu posmi ietilpst vai neietilpst, ietek vai neietek tajos posmos, kur tagad baseinu plānos paredzēta meliorācijas ietekmes mazināšanas pasākums; ja izdalās īstenotie projekti ar atšķirīgu ietekmi uz ūdensobjektiem (saskaņā ar baseinu plāniem ir vai nav nepieciešams uzlabot ūdenobjekta stāvokli, ir vai nav paredzēts mazināt meliorācijas ietekmi), tad varētu salīdzināt videi draudzīgās meliorācijas risinājumus un darbu apjomus šajos projektos, kas varētu dot papildus materiālu projekta ieteikumiem meliorācijas ietekmes mazināšanai.</p> <p>Interesanti, kāds būtu projekta ekspertu vērtējums, piemēram, par Podvāzi, kuras "atjaunošana" tagad notiek https://www.eis.gov.lv/EKEIS/Supplier/Procurement/56461 turklāt D472 Podvāze ir A6.1 pasākuma objektu skaitā.</p> <p>Vides politikas pamatnostādņēs (56.lpp.) pamanīju interesantu tendences raksturojumu: "Pazemes ūdens režīma maiņa: Seklo pazemes ūdeņu līmenis pazeminās, negatīvi ietekmējot ar ūdeņiem saistīto sugu un biotopu stāvokli"</p> <p>Šķiet, tas tiek saistīts ar klimata pārmaiņām (VPP ir paredzēts pasākums 26.4. Izvērtēt sausuma negatīvo ietekmi uz pazemes ūdens resursiem nākotnē), bet vai meliorācijas pasākumiem arī nevarētu būt ietekme uz seklajiem pazemes ūdeņiem?</p>	<p>paveicams. Šādas informācijas sagatavošana būtu vērtīgs materiāls, ko izmantot tālākos pasākumu plānošanas un īstenošanas posmos, respektīvi, būtu nepieciešams apkopot informāciju par veiktajiem meliorācijas projektiem (šobrīd aptuveni ir pieejama informācija www.melioracija.lv), iekļaujot sarakstu, koordinātes un dažādus raksturlielumus par ierīkotajiem videi draudzīgās meliorācijas elementiem.</p> <p>Projekta ekspertu vērtējums par Podvāzes upes atjaunošanu: Šobrīd netiek veikts ne no LVĢMC, ne no GoodWater IP projekta puses. Pazemes ūdeņu līmeņa izmaiņas: Trūkst pētījumu un datu, lai novērtētu šādas ietekmes.</p>
2.3.	04.11.2021., NVO "Latvijas Dabas fonds" vēstule	<p>Atsaucoties uz Jūsu 01.11.2021. vēstuli Nr. 1-2/1561, sniedzam savus piedāvājumus plānu teksta un Plūdu pārvaldības pasākumu programmas pilnveidošanai:</p> <p>1. Daugavas baseina plānā iekļaut pasākumu "A.5.4. Plūdu riska kritēriju noteikšanai un novērtēšanai izmantotās metodikas aktualizēšana".</p> <p>Ņemot vērā UBAP struktūru, pasākums iekļaujams kā Nacionāla mēroga papildu pasākums Daugavas upju baseinu apgabalā pie rīcības virziena A5: Dažādas darbības upju baseinu apsaimniekošanas plānu kvalitātes uzlabošanai. Šis pasākums iekļaujams arī pārējo upju baseinu plānos līdzīgi kā citi šī rīcības virziena pasākumi (piemēram, A5.3. Apkopot ziņas, kāda informācija pietrūka/nebija pieejama upju baseinu apsaimniekošanas plānu 2022. -2027. g. izstrādes laikā, sastādīt plānu un veikt nepieciešamās rīcības precīzākas un detalizētākas informācijas ieguvei nākamo apsaimniekošanas plānu izstrādes vajadzībām).</p> <p>Izpildes termiņš: 2024. g. (lai nākamā perioda plānu izstrādē būtu iespējams izmantot aktualizēto metodiku; iespējams, atbilstoši aktualizētajai metodikai varētu precizēt arī diskutablāko šī perioda pasākumu prioritātes un mērķus).</p> <p>Atbildīgā institūcija un iesaistītās institūcijas: LVĢMC un VARAM, DAP.</p> <p>Pasākuma izpildes rezultāts: Kritēriji un metodika plūdu risku mazināšanas pasākumu izvērtēšanai aktualizēti, izvērtējot un ņemot vērā īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, dabisko un daļēji dabisko biotopu un zaļās infrastruktūras teritoriju, tostarp zālāju un meža zemes lomu plūdu pārvaldībā.</p> <p>Definēti kritēriji aplūstošo (tostarp zaļās infrastruktūras teritoriju) un plūdu apdraudēto (pret plūdiem aizsargājamo) neapbūvēto platību nodalīšanai.</p> <p>Finansējums: LVĢMC budžets, projektu (tostarp LVAF) finansējums.</p>	<p>Ir saņemts Valsts SIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi" skaidrojums attiecībā uz ieplānotajiem pretplūdu pasākumiem (skat. zemāk).</p>

Nr.	Datums, avots	Komentārs	Ir/nav ņemts vērā
		<p>Pasākuma īstenošanai izmantojamie dati un informācija: DAP dabas datu pārvaldības sistēma "Ozols" (informācija par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, ES nozīmes biotopu sastopamību, ĪADT plānotajiem apsaimniekošanas pasākumiem); ĪADT dabas aizsardzības plāni, TAPIS un pašvaldību teritoriju plānojumi (applūstošās teritorijas), LAD dati (lauku bloki un atbalstam pieteiktās kultūras), VMD mežu valsts reģistrs (meža zemes), Zemgales reģionālais ainavas un zaļās infrastruktūras plāns 2020.-2027. gadam (apstiprināts 2020. gada 21. janvārī Zemgales plānošanas reģiona Attīstības padomes sēdē, lēmums Nr.141, prot. Nr.31, SIA Delta Kompānija 2019. Zemgales reģionālais ainavas un zaļās infrastruktūras plāns 2020.-2027.gadam. https://latlit.eu/wp-content/uploads/2018/06/Zemgales-reg-ain-un-ZI-plans_2020-2027_apstiprinats.pdf), u.c. Aktualizējot metodiku, jāņem vērā arī Aizsargjoslu likumā un MK noteikumos Nr. 406 (03.06.2008.) "Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu noteikšanas metodika" noteiktās prasības attiecībā uz applūstošo teritoriju noteikšanu (iekļauj teritorijas ar 10 % applūduma varbūtību vai pēc pazīmēm dabā noteiktās teritorijas) un būvniecības ierobežojumiem tajās (būvniecība applūstošajās teritorijās aizliegta, izņemot Aizsargjoslu likumā uzskaitītās būves).</p> <p>2. Precizēt 8.C.1. Preventīvi, gatavības un aizsardzības pasākumi nacionālas nozīmes plūdu riska teritorijās tabulā iekļautos Lubānas zemiņē plānotos plūdu riska mazināšanas pasākumus un to aprakstus:</p> <p>2.1. Pasākumus 4.2. Pededzes kanāla aizsargdambja atjaunošana un 4.9. Pededzes kanāla atjaunošana aizstāt ar pasākumu "Pededzes lejteces dabiskā hidroloģiskā režīma atjaunošanas izvērtēšana un īstenošana", kas atbilst Lubāna mitrāja dabas aizsardzības plāna izstrādei dotajiem uzdevumiem.</p> <p>Nozīmīgums:</p> <p>Nepieciešams optimāli sabalansēt dabas lieguma "Lubāna mitrājs" un piegulošo saimniecisko teritoriju apsaimniekošanas mērķus.</p> <p>Nepieciešams izvērtēt un izmantot dabas lieguma teritorijas un piegulošo meža zemju un zālāju teritoriju potenciālu kā zaļās infrastruktūras teritorijām Lubāna zemiņes plūdu pārvaldībā.</p> <p>Plūdu risku mazināšanas mērķi:</p> <p>Izvērtēt ES nozīmes biotopu un sugu dzīvotņu apsaimniekošanai un saimniecisko interešu nodrošināšanai nepieciešamo hidroloģisko režīmu Pededzes lejteci un ar to saistītajās teritorijās, tostarp pamatojot un izvirzot prioritātes, kā arī nosakot pieļaujamo applūstošo teritoriju platību un applūšanas ilgumu.</p> <p>Ņemt vērā dabas lieguma "Lubāna mitrājs" dabas aizsardzības plānā veiktās izpētes u.c. pētījumu rezultātus, kā arī nepieciešamības gadījumā veikt papildu pētījumus, lai pamatotu un ieteiktu Pededzei, Pededzes kanālam, Vecpededzei, Pededzes kanāla aizsargdambim, kā arī teritorijā ietilpstošajām pārējām meliorācijas būvēm nepieciešamos apsaimniekošanas pasākumus.</p> <p>Platības, kuru applūšana ir vēlama vai pieļaujama, paredzēt kā "zaļās infrastruktūras" teritorijas.</p> <p>Īstenot izpētes rezultātā ieteiktos apsaimniekošanas pasākumus.</p> <p>Atbildīgās institūcijas: ZMNĪ, DAP.</p>	

Nr.	Datums, avots	Komentārs	Ir/nav ņemts vērā
		<p>Izpildes laiks: 2023.-2027. Finansējuma avots: ES fondi. Orientējošas izmaksas: nosakāmas, ņemot vērā dabas aizsardzības plāna izstrādei veiktās hidroloģiskās izpētes un līdzvērtīgu teritoriju hidroloģiskās modelēšanas un hidroloģiskā režīma atjaunošanas pasākumu izmaksas. (Pededzes kanāla un tā aizsargdambja atjaunošanai bija minēti attiecīgi 0,72 un 0,5 milj. euro.)</p> <p>2.2. Papildināt pasākuma 4.1. Dziļānes poldera aizsargdambja D-1 atjaunošana aprakstu šajās kategorijās: Nozīmīgums: Polderis atrodas blakus dabas liegumam "Lubāna mitrājs", daļa poldera teritorijas ietilpst dabas liegumā un to aizņem galvenokārt zālāji. Plūdu risku mazināšanas mērķi: - Detāli izvērtēt un pamatot dambja funkcijas nodrošināšanai nepieciešamo darbu apjomu, ņemot vērā dabas liegumā esošās poldera daļas apsaimniekošanas mērķus un ietekmi uz dabas lieguma teritoriju; - izvērtēt alternatīvu, kas pieļauj poldera teritorijas daļēju applūšanu. Izteiktā šādā redakcijā: - atjaunot dambja ķermeni, augstumu un nogāzes atbilstoši veiktā izvērtējuma rezultātam. No plūdu risku mazināšanas mērķiem svītrot "būvēt putnu vērošanas platformu" un "nodrošināt dabas lieguma "Bērzpils purvs" biotopu aizsardzību", kas nav saistīts ar šo mērķu sasniegšanu.</p> <p>2.3. Papildināt pasākuma 4.3. Lubāna ezera Austrumu dambja atjaunošana aprakstu šajās kategorijās: Nozīmīgums: Dambis atrodas dabas lieguma teritorijā un tieši ietekmē (aizsargā no applūšanas) dabas lieguma zonas (267 ha), dabas parka zonas (196 ha) un neitrālās zonas (3 ha) teritorijas. Platības, kuru applūšana ir vēlama vai pieļaujama, iespējams izmantot kā "zaļās infrastruktūras" teritorijas. Plūdu risku mazināšanas mērķi: - Veikt dambja atjaunošanas ietekmes uz Natura 2000 teritoriju izvērtējumu; - izvērtēt alternatīvas atjaunot applūstošu Lubāna ezera palieni Austrumu dambja ietekmētajā teritorijā, nodrošinot Īdeņas apbūves un autoceļa V573 Nagli-Īdeņi aizsardzību pret plūdiem, ietekmi uz vidi un sociālekonomisko ietekmi. Izteikt šādā redakcijā: - atjaunot dambja ķermeni (t.sk. nogāzes un nobrauktuves) vai/un applūstošu palieni atbilstoši veiktā izvērtējuma rezultātam. No plūdu risku mazināšanas mērķiem svītrot "Aizsargāt no applūšanas 35 000 ha lauksaimniecības zemes," "nostiprināt nogāzes (3.97 km garumā) ar vides pieejamību", "izbūvēt nobrauktuves", "būvēt putnu vērošanas platformu", "nodrošināt dabas lieguma "Lubānas mitrājs" biotopu aizsardzību".</p>	

Nr.	Datums, avots	Komentārs	Ir/nav ņemts vērā
		<p>Vēršam uzmanību, ka nav pieļaujams plānot pasākuma aprakstā norādītās orientējoši 3,61 miljonus euro investīcijas bez vispusīga ietekmes uz vidi un sociālekonomiskās ietekmes izvērtējuma, ņemot vērā dambja atrašanās vietu un tā aizsargātās platības, un potenciāli iespējamās alternatīvas.</p> <p>2.4. Pasākuma 4.4. Maltas-Rēzeknes kanāla aizsargdambja D-2 atjaunošana aprakstā svītrot "nodrošināt dabas lieguma "Lubānas mitrājs" biotopu aizsardzību", jo ar dambja atjaunošanu nav iespējams nodrošināt dabas lieguma ES nozīmes biotopu aizsardzību.</p> <p>2.5. Pasākumu 4.6. Vecmaltas upes atjaunošana, 4.8. Bolupes upes atjaunošana, 5.0. Ičas upes atjaunošana aprakstos:</p> <p>1) Sadaļu "Nozīmīgums" papildināt šādā redakcijā:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ūdenstece posms atrodas dabas liegumā "Lubāna mitrājs", - platības, kuru applūšana ir vēlama vai pieļaujama, iespējams izmantot kā "zaļās infrastruktūras" teritorijas. <p>Šajā sadaļā precizēt, ka "gultne aizaugusi ar ūdensaugiem", svītrojot "intensīvi".</p> <p>2) Sadaļu "Plūdu risku mazināšanas mērķi" papildināt ar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - "izvērtēt ūdenstece un tai piegulošās dabas lieguma teritorijas un ES nozīmes biotopu aizsardzības un apsaimniekošanas mērķu sasniegšanai, kā arī ietekmēto saimniecisko teritoriju apsaimniekošanai nepieciešamo hidroloģisko režīmu, un darbu apjomu plānot atbilstoši izvērtējuma rezultātiem." - "saglabāt ES nozīmes biotopus, ūdenstece sīklīkumainību u.c. dabiskai ūdenstecei raksturīgus elementus, mozaikveida apaugumu (kokus, koku grupas, mežu) ūdenstece krastos; - "nodrošināt ūdenstece ietekmēto saimniecisko platību apsaimniekošanu, kā arī veicināt ūdensteču dabisko nosaukumus un dabas liegumā esošo teritoriju dabiskā hidroloģiskā režīma atjaunošanu." <p>Šajā sadaļā svītrot "Samazināt Lubānas zemienes applūstošo teritoriju platību vismaz par 50%", jo šāds mērķis nav attiecināms konkrēti uz katru pasākumu atsevišķi.</p> <p>2.5. Pasākuma 4.7. Īdeņas kanāla atjaunošana aprakstā:</p> <p>1) Sadaļu "Nozīmīgums" papildināt šādā redakcijā:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ūdenstece atrodas dabas liegumā "Lubāna mitrājs", - platības, kuru applūšana ir vēlama vai pieļaujama, iespējams izmantot kā "zaļās infrastruktūras" teritorijas. <p>Šajā sadaļā precizēt, ka "gultne aizaugusi ar ūdensaugiem", svītrojot "intensīvi".</p> <p>2) Sadaļu "Plūdu risku mazināšanas mērķi" papildināt ar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - "izvērtēt ūdenstece un tai piegulošās dabas lieguma teritorijas un ES nozīmes biotopu aizsardzības un apsaimniekošanas mērķu sasniegšanai, kā arī ietekmēto saimniecisko teritoriju apsaimniekošanai nepieciešamo hidroloģisko režīmu un darbu apjomu plānot atbilstoši izvērtējuma rezultātiem." - "saglabāt ES nozīmes biotopus, dabiskai ūdenstecei raksturīgus elementus, kā arī mozaikveida apaugumu (kokus, koku grupas, mežu) ūdenstece krastos; 	

Nr.	Datums, avots	Komentārs	Ir/nav ņemts vērā
		<p>- "nodrošināt ūdensteces ietekmēto saimniecisko platību apsaimniekošanu, kā arī veicināt ūdensteces dabisko šanos un dabas liegumā esošo teritoriju dabiskā hidroloģiskā režīma atjaunošanos."</p> <p>Šajā sadaļā svītrot "Samazināt Lubānas zemienes applūstošo teritoriju platību vismaz par 50%", jo šāds mērķis nav attiecināms uz šo pasākumu individuāli.</p> <p>3. Priekšlikums tabulā 8.C.1. Preventīvi, gatavības un aizsardzības pasākumi nacionālas nozīmes plūdu riska teritorijās mainīt pasākumu numerāciju, atsevišķi numurējot kopīgos pasākumus (1.1.-1.x), un pasākumus konkrētās nacionālas nozīmes plūdu riska teritorijās (piemēram, Rīgas HES pasākums – 2.1., Ķeguma HES – 3.1., Pļaviņu HES – 4.1., Daugavpils pilsēta 5.1.-5.2. utt.). Šāda pasākumu numerācija būtu pārskatāmāka, jo pašlaik nav saprotams, kādēļ pasākumi netiek numurēti 1.1.-1.x, bet numerācija mainās ik pa 10 pasākumiem.</p>	
3.	26.11.2021., Valsts SIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi" e-pasta vēstule	Priekšlikumi Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāna un plūdu riska pārvaldības plāna 2022.-2027. gadam projekta pilnveidošanai	Dokuments ietver skaidrojumus par ZMNĪ plānotajiem pretplūdu pasākumiem Lubāna zemienē. Dokuments pievienots Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plānam kā 11.c pielikums .
4.1.	23.11.2021., Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Investīciju politikas departaments, vēstules teksts	<p>VARAM Investīciju politikas departamenta Vides investīciju nodaļa papildus 4.11.2021. nosūtītajiem komentāriem (Ilzes Opermanes e-pasts) par valsts SIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" izstrādāto Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plānu tomēr nosūtām vēl atsevišķus komentārus, kas mūsaprāt ir būtiski, lai uzlabotu kopējo dokumenta kvalitāti. Komentāri iekļauti pievienoti pielikumā uz 2 lpp.</p> <p>Atvainojamies un zinām, ka esam nokavējuši oficiālo sabiedriskās apspriešanas laiku, taču varbūt ir iespējams šos komentārus vēl iestrādāt. Papildus būtu lūgums saistībā ar Aizkraukles dzelzsbetona rūpnīcas piesārņojuma aprakstu sazināties ar VVD, jo pašlaik tas tiek paredzēts kā prioritārs sanācijas projekts 2021-2027.gada periodā, taču plāna redakcijā šī vieta nekādā veidā neizceļas un netiek pamatota tās prioritāte.</p>	Aizkraukles dzelzsbetona rūpnīcas piesārņojuma apraksts pievienots. Avots: Aizkraukles novada pašvaldības dome.
4.2.	23.11.2021., Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Investīciju politikas departaments, vēstules pielikums	<p>Investīciju politikas departamenta komentāri un iebildumi par Daugavas upju baseina apsaimniekošanas plānu (turpmāk - DUBAP):</p> <ul style="list-style-type: none"> - 25.lpp. Daugavas upju baseina apgabalā atrodas viena vēsturiski piesārņotā vieta - Sarkandaugavas kanāls, kur daļēji veikti attīrīšanas darbi – saskaņot tekstu ar 137.; 361.lpp. un citur tekstā; - 137.lpp. Daugavas upju baseinu apgabalā atrodas 2 teritorijas, kas nesēn bija pieskaitāmas pie visvairāk piesārņotajām vietām Latvijā – Rumbulas bijušās lidostas teritorija un Jaunmīlgrāvja un Sarkandaugavas piesārņotās teritorijas. (Avots zemsvītras atsauce: ERAF „Nacionālā programma Eiropas Reģionālās attīstības fonda apguvei. Vēsturiski piesārņotu vietu sanācija” (15.12.2006) https://www.varam.gov.lv/sites/varam/files/content/files/np_piesarnojums1.pdf) - saskaņot tekstu ar 25.; 361.lpp. un citur tekstā, precizēt informācijas avotu, šis ir programmas projekts, pati programma netika realizēta; 	Daļēji ņemts vērā: 25., 137., 361.lpp. PŪO konteksta skaidrojumi: (1) Virszemes un pazemes ūdeņu slodzes novērtēšanā tika izmantotas dažādas pieejas, kā rezultātā prioritāras/būtiskas punktveida slodzes saraksts ir atšķirīgs. (2) Lai atvieglotu UBA plānu ziņošanu, katrs PŪO tiek pieskaitīts tikai vienam UBA, tam, kurā ietilpst lielākā daļa PŪO teritorijas. Jāatzīmē, ka viss turpmākais pazemes ūdeņu novērtējums tiek īstenots PŪO līmenī, tādēļ teritorijas,

Nr.	Datums, avots	Komentārs	Ir/nav ņemts vērā
		<p>- 138.lpp. Šobrīd ir izveidots nākamais prioritāri sanējamo vietu saraksts Latvijā, kur iekļautas 4 Daugavas upju baseinu apgabalā esošās piesārņotās teritorijas – bijusī Dzelzsbetona rūpnīca (piesārņotās vietas Nr.32015/2810), Kīleveina grāvis (0010000/0004), Sarkandaugavas kanāls (0010000/0005) un AS „Daugavpils Lokomotīvu Remonta Rūpnīca” (05004/1046) kopā ar PAS „Daugavpils siltumtīkli” siltumcentrāles Nr.2 Daugavpilī (05004/1054).- precizēt piesārņotās vietas “bijusī Dzelzsbetona rūpnīca” nosaukumu, norādot, ka tā atrodas Aizkrauklē, jo Latvijas teritorijā ir vairākas bijušās dzelzsbetona rūpnīcas, lai atpazītu piesārņoto vietu un saprastu, par kuru no rūpnīcām ir runa, nebūtu nepieciešams skatīt LVĢMC datu bāzi objekta atrašanās vietas noteikšanai;</p> <p>- 138.lpp. Daugavas upju baseinu apgabalā kopumā ir reģistrēti 193 objekti, kas iekļaujas kategorijā atkritumu izgāztuves (t.sk. vecās un rekultivētās atkritumu izgāztuves). 19 no objektiem ir iekļauti piesārņoto vietu būtiskuma novērtējumā, no kuriem 18 pēc PPPV reģistra datiem pieder 1.kategorijas piesārņotajām vietām. Atkritumu izgāztuvju teritorijās galvenokārt konstatēts gruntsūdeņu piesārņojums ar organiskām vielām, slāpekļa savienojumiem, fenoliem un hlorīdiem, vietām arī ar smagajiem metāliem un virsmas aktīvajām vielām. – lūdzam norādīt informācijas avotu minēto objektu skaitam, norādīt, kur pieejama pilna informācija par šiem objektiem;</p> <p>- 139.-140.lpp. Kā nozīmīgi piesārņojuma avoti minēti: Getliņi (Getliņu izgāztuves teritorijā (150 ha) (Daugava_5 D413SP). 2013.gadā tika īstenots projekts “Papildus infrastruktūras izveide sadzīves atkritumu poligonā “Getliņi””), Demene (Gruntsūdeņu piesārņojums novērots arī Demenes izgāztuvē (Kumpota D498). Demenes atkritumu izgāztuvē rekultivācija pabeigta 2011.gadā), Križi (Nozīmīgi piesārņoti gruntsūdeņi ir Križu dūņu lauku un jau slēgtajā izgāztuves teritorijā (Līksna D494). 2012.gadā SIA “Daugavpils ūdens” pārtrauca dūņu laukuma ekspluatāciju). – sniegt norādi, vai ar nosauktajiem uzlabojumiem pietiek vai nepieciešamas papilddarbības piesārņojuma novēršanai;</p> <p>- 209.lpp. Efektīvākais veids ūdens resursu slodžu mazināšanai ir slēgto atkritumu izgāztuvju rekultivācija, novēršot tālāko ūdens piesārņošanu. Atkritumu izgāztuvju rekultivācijas izmaksas ir prognozējams izteikti individuāli, jo katra šāda objekta īpašības ir atšķirīgas, taču kopējam ieskatam var pieņemt viena noteikta atkritumu poligona vidējos rādītājus. Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānā 2021.-2028. gadam (projekts) ir norādītas 5 poligonu rekultivācijas izmaksas, kas var sasniegt 4 825 000 EUR. Atkritumu izgāztuves rekultivācijas darbi vidēji izmaksā 0,965 milj. EUR. Ja Daugavas UBA ir 5 atkritumu poligoni, tad to kopējās rekultivācijas izmaksas varētu sasniegt 4,825 milj. EUR. – no kartes DUBAP 2.1.1.attēlā nav saprotams, vai Kaudzītes ir Gaujas, vai Daugavas UBAP (atrodas Kaudzītes, Litenes pag., Gulbenes nov., LV-4405), kādēļ DUBAP paredz šo visu poligonu rekultivāciju, ja paredzēts, ka daļa no tiem turpina darbību arī kā poligoni nākotnē?</p> <p>- 212.lpp. Daugavas baseinā saskaņā ar sagatavoto nākamo prioritāri sanējamo vietu sarakstu, ir plānots sanēt 4 objektus. Līdz ar to var pieņemt, ka izmaksas visvairāk piesārņoto objektu sanēšanai, lai novērstu ūdens lietošanu, būs robežās no 0,4 milj. EUR maziem objektiem līdz</p>	<p>kas ietvertas konkrētā UBA novērtējumā, var būt arī ārpus attiecīgā UBA robežām.</p> <p>137.lpp. Teksts precizēts, norādot, ka teritorijas vēl joprojām uzskatāmas par piesārņotām, jo sanācijas darbi līdz galam nav veikti.</p> <p>138.lpp. Teksts par Dzelzsbetona rūpnīcu precizēts. Izveidots jauns pielikums. Piesārņoto vietu būtiskuma novērtējumā iekļauto objektu saraksts tagad skatāms 4.A.1.2.a pielikumā.</p> <p>139.-140.lpp. Teksts precizēts.</p> <p>209., 212.lpp. Apraksts sagatavots ārpakalpojuma ietvaros (ekonomiskā analīze, 2020.g.). Uz informāciju, kas ietverta aprakstā, balstās arī ārējo ekspertu veiktie aprēķini un secinājumi. Ārpakalpojumam ir rekomendējošs raksturs.</p> <p>241., 246.lpp. Teksts precizēts. Labojumi veikti 6.3.1. nodaļā un 6.3.2.2. nodaļas 1. tabulā.</p> <p>361.lpp. Komentārs nav ņemts vērā. Šajā nodaļā iekļautā informācija īsumā uzskaita faktus par iepriekšējā plānošanas ciklā plānoto pasākumu īstenošanas progresu.</p> <p>360.lpp. Teksts papildināts ar īsu informāciju par Iršu ciemu. Tomēr pārējās prasītās informācijas apkopošanai nebija pietiekami daudz laika (informācija nav publiski pieejama; komentārs atsūtīts pēc sab. Apspriešanas termiņa beigām). Vēršam uzmanību, ka šajā nodaļā iekļauta tikai īsā informācija par iepriekšējā plānošanas ciklā plānoto pasākumu īstenošanas progresu.</p> <p>364.lpp. Teksts par PRIS precizēts. Teksts par Pļaviņu HES rezerves pārgāznes izbūvi precizēts.</p>

Nr.	Datums, avots	Komentārs	Ir/nav ņemts vērā
		<p>ir 56,8 milj. EUR lieliem un būtiski piesārņotiem objektiem. – ja vietas ir zināmas un zināms to piesārņojuma apjoms un veids, ir iespējams noteikt precīzāku nepieciešamā finansējuma apjomu;</p> <p>- 241.lpp. Turklāt applūšanas riskam ir pakļauta 21 izgāztuve, no kurām 5 atrodas Rīgā un 5 – Pļaviņu pilsētas teritorijā. 246.lpp. uzskaitījumā norādītas 5, 11, 16 izgāztuves; 6.3.2.2.1. tabulā – Rīgā 6 izgāztuves, 6.3.2.3.1. tabulā – Ogrē un Ogresgalā 1 izgāztuve, 6.3.2.4.1. tabulā – Pļaviņās 0 izgāztuves, 6.3.2.1.1.tabulā – posmā no Daugavpils līdz Preiļiem 4 izgāztuves – 11 kopā izgāztuves, tātad atšķiras gan izgāztuvju atrašanās vietas, gan to skaits. – Nepieciešama teksta saskaņošana un precizēšana dažādās DUBAP vietās;</p> <p>- 361.lpp. Lai nodrošinātu piesārņojuma riska novēršanu, tika plānots viens pasākums – sagatavot un veikt piesārņotās vietas sanāciju un tā rezultātā izņemtā materiāla utilizēšanu (5 ūdensobjektos). Šis pasākums attiecās uz SIA “Woodison termināli”, Tvaika ielā 39, Rīgā; bijušo dzelzsbetona rūpnīcu, Dzelzceļa ielā 10, Aizkrauklē; SA izgāztuve “Totēni”, Sērenes pagastā; bijušo PSRS armijas teritoriju – kara bāzi, Mārcienas pagastā; naftas bāzi “Zaļumi” teritoriju; Dūņu laukiem “Križi” un sadzīves rūpniecisko atkritumu izgāztuvi “Križi”, kā arī PAS “Daugavpils siltumtīkli” un AS “Daugavpils lokomotīvu remonta rūpnīca” teritoriju. Attīrīšanas darbi veikti SIA “Woodison termināli” ar Latvijas un Šveices sadarbības programmas atbalstu. – precizēt informāciju par plānoto kad un kur, kas plānoja, ko realizēja?</p> <p>- 360.lpp. Piecās apdzīvotās vietās (Ķekavā, Rāmvavā, Baložos, Daugmalē, Vecbebros) un viena uzņēmuma teritorijā (SIA Saulkalne) bija paredzēti lietus notekūdeņu sistēmu pilnveidošana. Lietus notekūdeņu sistēmu pilnveidošanas darbi ir veikti Rāmvavā, Baložos, Daugmalē, taču trūkst informācijas par lietus notekūdeņu sistēmu pilnveidošanas darbiem pārējās paredzētajās teritorijās. Trūkst informācijas, vai Iršu ciemā veikta esošo artēzisko aku rekonstrukcija un jauna artēziskā urbuma izbūve. – precizēt trūkstošo informāciju;</p> <p>- 364.lpp. Šobrīd sadarbībā ar Somijas Vides institūtu (SYKE) notiek Daugavas HES kaskāžu modelēšana, ņemot vērā ledus sastrēgumus. Līdz 2021. gada vidum ir plānota PRIS funkcionāla uzlabošana, papildus tiks attēlotas teritorijas, kuras varētu apdraudēt plūdi ar sekojošām varbūtībām: 2% (plūdi reizi 50 gados), 5% (plūdi reizi 20 gados), 20% (plūdi reizi 5 gados) un 50% (plūdi reizi 2 gados). 6.1.3. nodaļā ir detalizētāks apraksts par Plūdu riska informācijas sistēmu. - precizēt tekstu – ir 2021.gada beigās un PRIS uzlabojumiem būtu jābūt realizētiem;</p> <p>- 364.lpp. Šobrīd tiek realizēta apjomīga Daugavas HES hidroagregātu rekonstrukcijas programma. Pārskatāmā nākotnē tiek plānota Pļaviņu HES rezerves pārgāznes izbūve, kā arī turpināsies citu konstrukciju, kā piemēram, balstu, atbalstsienu un aizvaru konstrukciju atjaunošana. - Nepieciešama precīzāka teksta redakcija par plānoto Pļaviņu HES rezerves pārgāznes izbūvi – kad un kas to plāno?</p>	
5.	29.11.2021., Dabas aizsardzības pārvalde	<p>Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2022.-2027. gadam</p> <p>Šī plāna 165. lpp. rakstīts: “Ūdens daudzuma pieaugums un līmeņa pacelšanās ezera kā vienota veseluma attīstību ietekmē labvēlīgi, lai gan bijušajā seklūdens joslā notiek krasas</p>	Daļēji ņemts vērā. 165.lpp. rindkopa par līmeņa pacelšanos ezerā svītrotā no 4 UBA plāniem. Komentārs par Kurcuma ezeru ņemts vērā, tomēr šis

Nr.	Datums, avots	Komentārs	Ir/nav ņemts vērā
		<p>organismu sabiedrību izmaiņas. Bez tam pārmitrajās vietās ap ezeru var sākties pārpurvošanās procesi. Tam arī ir zināma pozitīva ietekme uz ezera attīstību, jo purvs aiztur lielu daļu sanesumu un barības vielu, kas citādi būtu iekļuvušas ezerā.” Ne vienmēr ūdens līmeņa pacelšana ir labvēlīga. Piemēram, Kurcuma ezera, ūdens līmeņa pacelšana izraisījusi negatīvas sekas: “2000. gada nogalē Kurcuma ezera ziemeļu krastā tika uzbūvēta viesu māja un vienlaicīgi pārveidota arī ezera dabiskā izteka, tās vietā ierīkojot meniķi. Diemžēl meniķis tika iebūvēts par augstu un tā rezultātā ir jūtami paaugstinājies ezera līmenis, kas būtiski ietekmē ūdensaugu veģetāciju un ir jūtami palielinājies antropogēnās eitrofikācijas līmeni, par ko liecina blīvu niedru audžu veidošanās ezera ziemeļaustrumu un austrumu pakrastē, kā arī ūdens dzidrības samazināšanās no 5,0 m 1996. gada vasarā līdz 3,0 m šogad. Šīs ļoti negatīvās ietekmes dēļ šobrīd jau ir izzudušas šajā ezerā salīdzinoši vēl nesenu augušās 2 retās un aizsargājamās ūdensaugu sugas – zālainā cirvene <i>Alisma gramineum</i> un ūdenspiparu sīkeglīti <i>Elatine hydropiper</i>, kam Kurcuma ezers bija vienīgā zināmā sastopamības vieta visā Augšzemes augstienē.” (Aizsargājamo ainavu apvidus „AUGŠZEME” dabas aizsardzības plāns, 2016. Rīga https://www.daba.gov.lv/lv/media/1153/download un Augšzeme, 24.11.2020. DAP https://www.daba.gov.lv/lv/augszeme).</p> <p>“Apzināta vai saimnieciskās darbības izraisīta ūdens līmeņa maiņa izraisa barības vielu aprites izmaiņas. Tāpat kā mezotrofajos ezeros arī eitrofajos ezeros ūdens līmeņa paaugstināšanās izraisa barības vielu ieskalosanos, alģu masveida savairošanos un vasaras veģetācijas sezonā novērojamo ūdens caurredzamības pazemināšanos. Savukārt ūdens līmeņa pazemināšana samazina ūdens tilpumu ezerā un veicina virsūdens augāja attīstību. Plaša virsūdens augāja izveidošanās veicina pastiprinātu ūdens iztvaikošanu, tā vēl vairāk pasliktinot situāciju.” (Nodaļa. 3150 Eitrofi ezeri ar iegrimušo ūdensaugu un peldaugu augāju (A. V. Urtāns, L. Urtāne, U. Suško). 2016. Grām.: Urtāns A. V. (red.) Aizsargājamo biotopu saglabāšana vadlīnijas Latvijā. II Upes un ezeri. Dabas aizsardzības pārvalde, Sigulda, 92–114. https://www.daba.gov.lv/lv/media/4838/download).</p> <p><u>Šī piezīme par ūdens līmeņu maiņu ezeros, attiecās arī uz Gaujas, Ventas un Lielupes UBA plānu projektiem 2022.-2027. gadam.</u></p> <p>Šī plāna 263. lpp. punktā 6.3.2.7. <i>Lubānas zemiene</i> rakstīts: “Lubānas zemiene nacionālas nozīmes teritorija atrodas Gulbenes, Rugāju, Lubānas, Madonas, Balvu un Rēzeknes novadu administratīvajās teritorijās. Lubānas zemiene NNPR iekļauj Lubāna ezeru, Aiviekstes upes augštecī, Rēzeknes, Pededzes un vairāku mazo upju lejteces. Lubānas zemiene teritorijā ir izveidoti 4 polderi: Zvidzienes, Krēslītes, Dziļjaunes un Kapūnes.”</p> <p>Papildināt aprakstu: “Lubānas zemiene atrodas dabas liegums „Lubāna mitrājs”. Dabas liegums izveidots, lai nodrošinātu Latvijas lielākā iekšzemes mitrāju kompleksa vienotu aizsardzību, ir Ramsāres un NATURA 2000 teritorija, kas ir starptautiski nozīmīga teritorija biotopu un sugu dzīvotņu aizsardzībai.”</p> <p>6.3.2.7.1.tabula. <i>Lubānas zemiene plūdu apdraudēto teritoriju raksturlielumi</i> – precizēt <i>Pavasara plūdu laikā apdraudēto ĪADT platība (ha)</i>. Precizēt kā šī platība iegūta? Vai tā nepārklājas jau ar citām vērtībām? Piemēram – <i>Pavasara plūdu laikā applūstošo teritoriju platība (km2)</i> vai</p>	<p>ezeru nav ūO, tādēļ apraksts par šo ezeru Daugavas UBA plānā netiek sniegts. Informācija par to, ka “Apzināta vai saimnieciskās darbības izraisīta ūdens līmeņa maiņa izraisa barības vielu aprites izmaiņas”, iekļauta 4 UBA plānos; DAP minētais informācijas avots pievienots literatūras avotu sarakstam. Apraksts par dabas liegumu “Lubāna mitrājs” ietverts Daugavas UBAP 6.3.2.7. nodaļas pielikumā, kur ir sniegta detalizētāks apraksts par applūstošo teritoriju raksturlielumiem, kā arī iekļautas kartes. Komentārs par 6.3.2.7.1.tabulu: Pavasara plūdu laikā apdraudēto ĪADT platība ir viens no raksturlielumiem, kas jau ietilpst pavasara plūdu laikā applūstošo teritoriju platībā (kas ir kopējā applūstošo teritoriju platība). Līdz ar to, vai šie lielumi nepārklājas – ir nekorekts jautājuma formulējums. Lauksaimniecībā izmantojamās zemes (aramzemes) nekādā veidā nevar pārklāties ar īpaši aizsargājamām dabas teritorijām. Raksturlielums “Pavasara plūdu laikā apdraudēto ĪADT platība (ha)” ir tikai plūdu statistika, cik lielā platībā applūst ĪADT; nosaukums korigēts “Pavasara plūdu laikā applūstošo ĪADT platība (ha)”. 6.3.2.1.1.tabulas “Daugavas no Daugavpils līdz Līvāniem plūdu apdraudēto teritoriju raksturlielumi” numurs precizēts – 6.3.2.9.1.tabula. Raksturlielums “Pavasara plūdu laikā apdraudēto ĪADT platība (ha)” ir iegūts, izmantojot ArcGIS programmatūras funkcijas un ĢIS slāni IADT, kas satur Dabas datu pārvaldības sistēmas OZOLS informāciju – minētajā tabulā pievienota atsauce. Kā arī atsauce pievienota 6.3.2.2.,</p>

Nr.	Datums, avots	Komentārs	Ir/nav ņemts vērā
		<p><i>Pavasara plūdu laikā apdraudētās aramzemes (ha).</i> Šī plāna 220. lpp. rakstīts: "Pie plūdu apdraudētām teritorijām nevar pieskaitīt dabisko mitrāju teritorijas, kurās regulāri plūdi nav bīstami, bet ir nepieciešamība dabisko biotopu pastāvēšanai. ĪADT "Lubāna mitrājs" ir novērtēta kā starptautiski nozīmīga mitrāju teritorija jeb Ramsāres teritorija. Teritorijas, kuras ir iekļautas īpaši aizsargājamo dabas teritoriju sarakstā, netiek pieskaitītas pie plūdu riska teritorijām."</p> <p>Raksturlielums "<i>Pavasara plūdu laikā apdraudēto ĪADT platība (ha)</i>" un šī rindkopa ir pretrunās.</p> <p>No dabas aizsardzības skatu punkta, Lubāna palieņu teritorijas applūšanu, nevar uzskatīt par nelabvēlīgu ietekmi uz teritoriju. Galvenās palieņu funkcijas ir palu un plūdu regulēšana, barības vielu aprites nodrošināšana, virsūdeņu attīrīšana, izgulsnējot organiskās vielas un piesārņojumu, bagātinot palienes ar minerālvielām, tiem arī samazinot sedimentu izgulsnēšanos upēs (Ikauniece S. 2017. Palieņu meža biotopu raksturojums. Grām.: Ikauniece S.. (red.) Aizsargājamo biotopu saglabāšanas vadlīnijas Latvijā. 6. sējums. Meži. Dabas aizsardzības pārvalde, Sigulda, 136-140.).</p> <p>Kā apdraudējumu varētu uzskatīt, ka mūsdienās palu ūdeņi satur lielāku barības vielu daudzumu, nekā tas ir bijis dabiskos apstākļos, jo ar meliorāciju ir palielināta virszemes notece no mežiem un lauksaimniecības zemēm, arī intensīvāka mēslošana veicina barības vielu noteci no tīrumiem; barības vielām ļoti bagātīgi ūdeņi mēslo biotopu, un tajā nonāk vairāk slāpekļa un fosfora, kas samazina sugu daudzveidību (S. Rūsiņa, A. Auniņš, V. Spuņģis 2017. Dabisko zālāju biodaudzveidību ietekmējošie faktori un apdraudējumi. Grām.: Rūsiņa S. (red.) Aizsargājamo biotopu saglabāšanas vadlīnijas Latvijā. 3. sējums. Dabiskās pļavas un ganības. Dabas aizsardzības pārvalde, Sigulda, 49-58.).</p> <p><i>6.3.2.1.1.tabula. Daugavas no Daugavpils līdz Līvāniem plūdu apdraudēto teritoriju raksturlielumi</i>, precizēt, kā iegūts raksturlielums – <i>Pavasara plūdu laikā apdraudēto ĪADT platība (ha)</i> un uz kurām teritorijām, tas attiecināts?</p> <p>298.lpp. – specifiskais mērķis "samazināt plūdu apdraudēto teritoriju platību valstij piederošo hidrobuļņu aizsargātajās teritorijās un regulēto potamālo upju piegulošajās teritorijās līdz 35 000 hektāriem visā Latvijas teritorijā, tā veicinot uzņēmējdarbības attīstību, uzlabojot iedzīvotāju dzīves kvalitāti, kā arī palielinot dabas teritoriju vērtību, pievilcīgumu un produktīvu izmantošanu lauku teritorijas". Lūdzu svītrot teikuma daļu – "kā arī palielinot dabas teritoriju vērtību" vai vārdu "dabas". Pali ir dabisks process, kas nodrošina mitrumprasīgu biotopu un sugu izdzīvošanu. Palu-plūdu novēršana var kaitēt un tieši pretēji samazināt dabas teritorijas vērtību, līdz ar to šāds apgalvojums ir nekorekts un nav attiecināms uz visām dabas teritorijām.</p> <p><i>7.C.2.1.tabula. Plūdu riska pārvaldības plānu izstrādei izvēlētie mērķu sasniegšanas indikatori, ņemot vērā SMART pieeju.</i> No <i>Plūdu riska pārvaldības specifiskais mērķis</i> arī svītrot teikuma daļu "kā arī palielinot dabas teritoriju vērtību" vai vārdu "dabas".</p> <p>Tabulā <i>8.C.1. Preventīvi, gatavības un aizsardzības pasākumi nacionālas nozīmes plūdu riska teritorijās:</i></p>	<p>6.3.2.3., 6.3.2.7., 6.3.2.8.nodaļu tabulās un 6.3.2.2.a, 6.3.2.3.a, 6.3.2.7.a un 6.3.2.9.a pielikumos – attiecīgi šajos pielikumos ir uzskaitītas visas ĪADT.</p> <p>Visos 4 UBA plānos 7.C.1. un 7.C.2. nodaļās ir veikti precizējumi – atbilstoši DAP ieteikumam svītrots arī vārds "dabas".</p> <p>Tabula 8.C.1., uzdevums 2.0 – komentārs ņemts vērā. Uzdevums 2.2. – komentārs ņemts vērā. Lubānas zemienes apraksts un plānotie pasākumi – papildināts ar piezīmi "plānotie plūdu riska mazināšanas mērķi jāizvērtē un jāaskaņo ar dabas lieguma "Lubāna mitrājs" dabas aizsardzības plānā plānotajiem apsaimniekošanas pasākumiem". Pie mērķu aprakstiem pievienots paskaidrojums, ka pirms plānoto pasākumu īstenošanas N2000 teritorijā jāveic atbilstošs izvērtējums. Uzdevums 4.1., 4.2., 4.3., 4.6.-5.1. – DAP komentāri ņemti vērā.</p> <p>Tabula 8.C.2, uzdevums 1.0., 1.2., 1.9. – DAP komentāri ņemti vērā.</p> <p>Vēršam uzmanību, ka plānu gala versijās mainīta pasākumu programmu nodaļu struktūra, un Pretplūdu pasākumu programma ietverta VIII.D, nevis VIII.C nodaļā.</p> <p>334.lpp. dabas liegums "Lubāna mitrājs" pievienots pie teritoriju piemēriem. "Jo ilgstoši atrodoties zem ūdens, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas var pārpurvoties" – teksts precizēts.</p> <p>Prioritārie zivju ūdeņi: minētā BIOR projekta rezultāti uz UBA plānu finalizēšanas brīdi vēl nav pieejami, un 4 UBAP aprakstos ir veiktas atbilstošas izmaiņas. Nākotnē tiks izvērtēta</p>

Nr.	Datums, avots	Komentārs	Ir/nav ņemts vērā
		<p>→ Uzdevums 2.0. <i>Meliorācijas grāvju un caurteku sakārtošana, rakšana un ekspluatācija - Atjaunot Mežciema meliorācijas sistēmu (Alberta – Plāteru – pilsētas robežas rajonā) 5000 m garumā.</i></p> <p>Precizēt, kur tieši tiks veikta meliorācijas sistēmas atjaunošana. Pēc DDPS OZOLS un ZMNĪ pieejamās informācijas, iespējams, atjaunošanas darbības var skart ES prioritārās nozīmes biotopu Veci vai dabiski boreāli meži 9010*. Tādā gadījumā, nepieciešams izvērtējums, kā meliorācijas sistēmu atjaunošana ietekmēs biotopu.</p> <p>→ Uzdevums 2.2. <i>Plūdu mazināšanā pasākumi Ļūbastes ciemā.</i></p> <p>“Nozīmīguma” aprakstā iekļaut informāciju, ka: “Ļūbasta ezers atrodas valsts nozīmes dabas liegumā “Ļūbastis”, kas ir arī NATURA 2000 teritorija”.</p> <p>Informācijai – ĪADT dibināta galvenokārt vienas sugas – melnā zīriņa – aizsardzībai. Teritorijā konstatētas arī citas ES aizsargājamas putnu sugas – niedru un pļavas lija, lielais ķīris, brūnā čakste, grieze. Kā vēl viena nozīmīga teritorijas vērtība ir ES prioritārās nozīmes biotops Staignāju meži 9080*. Teritorijai ir izstrādāts dabas aizsardzības plāns 2016. -2028. gadam un piedāvāti dažādi apsaimniekošanas risinājumi, kurus aicinām izvērtēt un iekļaut plūdu mazināšanas mērķos (Ļūbastis, 06.11.2020. DAP. https://www.daba.gov.lv/lv/lubasts).</p> <p>Balstoties uz augstāk minēto informāciju, pie mērķiem norādīt: “ – pirms veicamajām darbībām iepazīties un izvērtēt dabas lieguma “Ļūbastis” dabas aizsardzības plānā minētos apsaimniekošanas pasākumus” un “ – veikt ietekmes sākotnējo izvērtējumu vai ietekmes uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (NATURA 2000) novērtējumu.”</p> <p>→ Precizēt – papildināt <i>Lubānas zemienu</i> aprakstu un plānotos pasākumus.</p> <p>Šī plāna 220. lpp. rakstīts: “Pie plūdu apdraudētām teritorijām nevar pieskaitīt dabisko mitrāju teritorijas, kurās regulāri plūdi nav bīstami, bet ir nepieciešamība dabisko biotopu pastāvēšanai. ĪADT “Lubāna mitrājs” ir novērtēta kā starptautiski nozīmīga mitrāju teritorija jeb Ramsāres teritorija. Teritorijas, kuras ir iekļautas īpaši aizsargājamo dabas teritoriju sarakstā, netiek pieskaitītas pie plūdu riska teritorijām. Daugavas upju baseinu apgabalā nozīmīgas applūstošas teritorijas ir ĪADT “Dvietes paliene”, “Sitas un Pededzes paliene”, “Mugurves pļavas” un “Jaunciems””.</p> <p>Ņemot vērā augstāk minēto, ka dabas liegums “Lubāna mitrājs” ir atzīts par starptautiski nozīmīgu mitrāju teritoriju, papildināt <i>Lubānas zemienu</i> “Nozīmīguma” aprakstus (<i>Nr.p.k. no 4.1. – 5.1.</i>) ar šo informāciju, norādot, ka: “dabas liegums “Lubāna mitrājs” ir Ramsāres un NATURA 2000 teritorija, kas ir starptautiski nozīmīga teritorija ES nozīmes biotopu un sugu dzīvotņu aizsardzībai”.</p> <p>Pie visiem mērķu aprakstiem (<i>Nr.p.k. no 4.1. – 5.1.</i>), pirms plānotajiem pasākumiem, jānorāda, ka “ – veikt ietekmes sākotnējo izvērtējumu vai ietekmes uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (NATURA 2000) novērtējumu”. Plānotās darbības var ietekmēt dabas liegumā esošos biotopus un sugu dzīvotnes, un to aizsardzību. Piemēram, mērķis “Samazināt Lubānas zemienu applūstošo teritoriju platību vismaz par 50%” veicot aizsargdambju, kanālu, upju</p>	<p>projekta rezultātu pietiekamība PZŪ saraksta pārskatīšanai.</p>

Nr.	Datums, avots	Komentārs	Ir/nav ņemts vērā
		<p>atjaunošanu, nonāk pretrunā ar kaut vai 220. lpp. rakstīto, ka plūdi dabisko mitrāju teritoriju ir nepieciešami biotopu pastāvēšanai, un plūdi netiek uzskatīti par bīstamiem.</p> <p>Informējam, ka šobrīd tiek izstrādāts dabas aizsardzības plāns dabas liegumam "Lubāna mitrājs". Paredzēts, ka plāns būs gatavs 2023. gada pavasarī. Viens no dabas aizsardzības plāna uzdevumiem ir veikt hidroloģiskā režīma izpēti, lai varētu rast risinājumus starp cilvēku un dabas aizsardzības vajadzībām. Tādēļ, pie visiem Lubānas zemienē mērķiem (<i>Nr.p.k. no 4.1. – 5.1.</i>), norādīt, ka: " – plānotie plūdu riska mazināšanas mērķi, jāizvērtē un jāaskaņo ar dabas lieguma "Lubāna mitrājs" dabas aizsardzības plānā plānotajiem apsaimniekošanas pasākumiem".</p> <p>→ Uzdevums 4.1. <i>Dziļāunes poldera aizsargdambja D -1 atjaunošana</i> No mērķa apraksta izņemt "nodrošināt dabas lieguma "Bērzpils purvs" biotopu aizsardzību". Dabas liegums "Bērzpils purvs" netiek vairs atsevišķi izdalīts, tā ir daļa no dabas lieguma "Lubāna mitrājs".</p> <p>Izņemt mērķi "būvēt putnu vērošanas platformu". Šis mērķis nekādā veidā nav saistīts ar plūdu risku novēršanu.</p> <p>Informējam, ka starp lčas upi un Dziļāunes aizsargdambi ir konstatēti ES nozīmes zālāju biotopi, par kuriem īpašnieki saņem arī atbalsta maksājumus no LAD.</p> <p>→ Uzdevumi 4.2. <i>Pededzes kanāla aizsargdambja atjaunošana</i>; 4.3. <i>Lubāna ezera Austrumu dambja atjaunošana</i> un 4.4. <i>Maltas - Rēzeknes kanāla aizsargdambja D -2 atjaunošana</i> Izņemt mērķi "būvēt putnu vērošanas platformu". Šis mērķis nekādā veidā nav saistīts ar plūdu risku novēršanu.</p> <p>Izņemt mērķi "nodrošināt dabas lieguma "Lubānas mitrājs" biotopu aizsardzību". Dabas liegumā "Lubāna mitrājs" regulāra applūšana ir nepieciešama dabisko biotopu pastāvēšanai, bet ar dambja atjaunošanu nav iespējams nodrošināt dabiskos procesus biotopu un sugu dzīvotņu aizsardzībai.</p> <p>→ Uzdevumi 4.6. <i>Vecmaltas upes atjaunošana</i>; 4.7. <i>Īdeņas kanāla atjaunošana</i>; 4.8. <i>Bolupes upes atjaunošana</i>; 4.9. <i>Pededzes kanāla atjaunošana</i>; 5.0 <i>lčas upes atjaunošana</i> un 5.1. <i>Zvidzienes kanāla atjaunošana</i> Izņemt mērķi "Samazināt Lubānas zemienes applūstošo teritoriju platību vismaz par 50%". Mērķis ir pretrunā ar šī plāna 220. lpp. rakstīto un var kaitēt dabas liegumā "Lubāna mitrāji" konstatētajam ES nozīmes biotopam Palieņu zālāji 6450, gar Īdeņas un Zvidzienes kanālu, Vecmaltas upi, lčas upi un Bolupi. Informējam, ka par konstatētajiem ES nozīmes zālāju biotopiem, īpašnieki saņem arī atbalsta maksājumus no LAD.</p> <p>Mērķi "saglabāt gultnes atsevišķu posmu sīklīkumainību" precizēt: "– saglabāt dabiskos un dabiski atjaunojušos ūdenstececes posmus un saglabāt ūdenstecei raksturīgos elementus".</p> <p>Tabulā 8.C.2. <i>Gatavības pasākumi plūdu riska zonās ārpus nacionālas nozīmes plūdu riska teritorijām</i></p> <p>→ Uzdevums 1.0. <i>Pasākumi Daugavas upes krasta nogrūvumu novēršanai apdzīvotā teritorijā - Kraujas ciemā Naujenes pagastā.</i></p>	

Nr.	Datums, avots	Komentārs	Ir/nav ņemts vērā
		<p>“Nozīmīguma” aprakstā iekļaut informāciju, ka “teritorija atrodas valsts nozīmes aizsargājamo ainavu apvidū “Augšdaugava”, kas ir arī NATURA 2000 teritorija”.</p> <p>Pēc DDPS OZOLS pieejamās informācijas, Daugava norādītājā posmā ir atzīta par ES nozīmes biotopu Upju straujtecis un dabiski upju posmi 3260. Balstoties uz šo informāciju, pievienot mērķi: “ – veikt ietekmes sākotnējo izvērtējumu vai ietekmes uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (NATURA 2000) novērtējumu”, kā mērķis “<i>Izbūvēt sūkņu staciju augšpus apdraudētas teritorijas, mainīšot straumes virzienu</i>” ietekmēs Daugavas ūdensteci, un vai mērķis neapdraud ES nozīmes biotopa pastāvēšanu.</p> <p>→ Uzdevums 1.2. <i>Sūkņu stacijas atjaunošana ciemā “Suži” Garkalnes novadā</i> Precizēt informāciju par applūstošo teritoriju, kas skar Sužu ciemu. Vai plūdu-palu skartā teritorija neietilpst dabas liegumā “Jaunciems”?</p> <p>Ja, skar, papildināt “Nozīmīguma” aprakstu: “Applūstošā teritorija ietilpst dabas liegumā “Jaunciems”, kas ir arī NATURA 2000 teritorija”. Un pie mērķiem norādīt “ – veikt ietekmes sākotnējo izvērtējumu vai ietekmes uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (NATURA 2000) novērtējumu”.</p> <p>→ Uzdevums 1.9. <i>Meirānu kanāla lejasgala atjaunošana</i> Meirānu kanāls robežojas ar dabas liegumu “Lubāna mitrājs”, tādēļ mērķi “<i>Samazināt Lubānas zemienu applūstošo teritoriju platību vismaz par 50%</i>”, var kaitēt dabas liegumā konstatētajam dabas vērtībām. Lūdzu šo mērķi izņemt.</p> <p>Mērķi “<i>saglabāt gultnes atsevišķu posmu sīklīkumainību</i>” precizēt: “ – saglabāt dabiskos un dabiski atjaunojušos ūdenstece posmus un saglabāt ūdenstecei raksturīgos elementus”.</p> <p>Informējam, ka gar Meirānu kanālu ir konstatēti ES nozīmes zālāju biotopi (Paliņu zālāji 6450, Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas 6270*, Mēreni mitras pļavas 6510, Parkveida pļavas un ganības 6530* un Sausi zālāji kaļķainās augsnēs 6210, par kuriem īpašnieki saņem arī atbalsta maksājumus no LAD. Atsevišķi zālāji ir ļoti jūtīgi pret papildus barības vielu piesātinātību, tādēļ, plānojot Meirānu kanāla tīrīšanu, jāreģistrē, ka izsmeltās dūņas un barības vielām bagātie piesērējumi būs jāved prom, nevis tos varēs izlīdzināt blakus esošajos zālāju biotopos.</p> <p>Šī plāna 334. lpp. rakstīts: “Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas atsevišķās vietās Latvijā pilnībā vai daļēji atrodas plūdu draudiem pakļautās teritorijās. Lielākā daļa no šīm teritorijām ir iekļautas Eiropas nozīmes aizsargājamo teritoriju NATURA 2000 tīklā. Daļa īpaši aizsargājamo dabas teritoriju ir pakļautas regulārai applūšanai un tieši applūšanas režīms nosaka attiecīgās dabas teritorijas aizsardzības stāvokli, un ir viens no priekšnosacījumiem bioloģiskās daudzveidības eksistencei. Tādas ir, piemēram, dabas parks “Daugavas loki”, dabas parks “Dvietes paliene”, Rāznes nacionālais parks, dabas parks “Daugavas ieleja”, dabas liegums “Lielā Baltežera salas”, dabas liegums “Jaunciems”, dabas liegums “Vecdaugava” u.c.”.</p> <p>Pie teritoriju piemēriem, lūdzu pievienot arī dabas liegumu “Lubāna mitrājs”. Šī plāna ietvaros dabas liegumā, plānoti 11 pasākumi, lai mazinātu nacionālās nozīmes plūdu riskus.</p>	

Nr.	Datums, avots	Komentārs	Ir/nav ņemts vērā
		<p>343.lpp. minēts – “Lai plūdu riska pārvaldības plānā noteiktu pasākumu īstenošanas prioritātes, tika izmantoti vairāki kritēriji, kam ir būtiska ietekme un kas savstarpējā kombinācijā spēj raksturot plūdu nozīmīgumu. Viens no kritērijiem ir īpaši aizsargājamo dabas teritoriju platība plūdu riskam pakļautajās teritorijās. Kritērijs attiecas tikai uz vidējas un mazas varbūtības plūdiem (ar atkārtotā periodu reizi 100 vai 200 gados), <u>jo ilgstoši atrodies zem ūdens, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas var pārpurvoties.</u> Savukārt lielas varbūtības plūdi (ar atkārtotā periodu reizi 10 gados) dabisko mitrāju teritorijās saglabā dabiskos biotopus un šādas teritorijas nav pieskaitāmas pie plūdu risku teritorijām.”.</p> <p>Lūdzu precizēt apgalvojumu “<i>ilgstoši atrodies zem ūdens, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas var pārpurvoties</i>”. Cik ilgstoši plūdi šeit domāti – prognozēti, lai ĪADT varētu sākt pārpurvoties? Kā risks šeit varētu būt bebru darbība, kuras rezultātā varētu būt ilgstoši appludinātas teritorijas, kas varētu sākt pārpurvoties, ja netiek novērsta bebru darbības sekas. Lielu plūdu rezultātā varētu notikt erozijas procesi, bet pārpurvošanās riskus nesaskatām.</p> <p>Vispārējs komentārs – prioritārie zivju ūdeņi (Daugavas plānā – 42.lpp.). LVAF projekta ietvaros Institūts “BIOR” ievieš projektu “Latvijas upju ierindošana prioritārā secībā pēc to esošās un potenciālās nozīmes zivju faunas saglabāšanā” (Reģ.Nr.1 08/43/2020). Tā ietvaros plānots apkopot un izvērtēt informāciju par Latvijas upēm, lai novērtētu to esošo un potenciālo nozīmi aizsargājamo zivju sugu aizsardzībā, kā arī ihtiofaunas daudzveidības un saimnieciski izmantojamo zivju resursu saglabāšanā. Projekta rezultātā tiks izveidots publiski pieejams upju saraksts, kurā prognozēta sagaidāmā zivju faunas stāvokļa uzlabošanās pēc noteiktu apsaimniekošanas pasākumu (migrācijas nodrošināšana, dzīvotņu platības palielināšana u.c.) īstenošanas. Šāds saraksts ir nepieciešams, lai nodrošinātu zinātniski pamatotu apsaimniekošanas pasākumu plānošanu un palielinātu to efektivitāti. Šāda saraksta pastāvēšana būtu nozīmīgs priekšnosacījums Eiropas jūrlietu un zivsaimniecības fonda un cita finansējuma piesaistei un iespējami mērķtiecīgai izmantošanai. Ir jāizvērtē, vai šāds saraksts nevarētu kalpot par priekšnoteikumu pārskatīt prioritāros zivju ūdeņus? Ja tā, tad iesakām – ar šo informāciju papildināt upju baseinu apsaimniekošanas plānus, turklāt uz 2021. gada decembri šim sarakstam būtu jābūt gatavam un brīvi pieejamam. Attiecībā par šo DUBA ir minēts 46.lpp., ka “Informācijas analīze, nosakot, kādos ūdensobjektos un cik lielā platībā ir sastopami aizsargājami saldūdeņu biotopi, ir plānota 2021. gada pavasarī/vasarā, kad būs pieejami projekta “Latvijas upju ierindošana prioritārā secībā pēc to esošās un potenciālās nozīmes zivju faunas saglabāšanā” rezultāti. Balstoties uz šiem rezultātiem, tiks sastādīts pilns saraksts ar UBA plānošanas kontekstā apskatāmajām aizsargājamo saldūdeņu biotopu platībām”. Šobrīd jau ir gandrīz gada nogale un lūdzam šo sadaļu precizēt atbilstoši šī brīža situācijai – sanāk, ka uz plānu apstiprināšanas laiku šādā redakcijā informācijai jau bija jābūt.</p> <p><u>Šī piezīme par prioritārajiem zivju ūdeņiem, attiecās arī uz Gaujas, Ventas un Lielupes UBA plānu projektiem 2022.-2027. gadam.</u></p>	